

2022/2171(INI)

2.3.2023

СТАНОВИЩЕ

на комисията по развитие

на вниманието на комисията по околна среда, общественото здраве и
безопасност на храните

относно стратегията на ЕС за устойчива и кръгова текстилна
промишленост
(2022/2171(INI))

Докладчик по становище: Марлене Мортлер

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че секторът на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките е един от най-големите в световната икономика, като по-голямата част от работниците в този сектор са жени; като има предвид, че той се характеризира с лоши условия на труд и нарушения на правата на работниците, включително по отношение на условията и правата на земеделските стопани, които отглеждат селскостопански влакнодайни култури като памук;
- Б. като има предвид, че веригата за създаване на стойност в сектора на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките е ориентирана все повече към купувача, което води до ниски цени, повишен времеви натиск и лоши условия на плащане; като има предвид, че тези условия на асиметрия на пазарната мощ между доставчиците и купувачите в световен мащаб подхранват и изострят риска от нарушения на трудовите права в производствените фабрики в сектора на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките;
- В. като има предвид, че производството и потреблението на текстилни изделия също така оказват сериозно въздействие върху околната среда от гледна точка на емисиите на парникови газове, химическото замърсяване, използването на ресурси и обема на текстилните отпадъци, които се изхвърлят на сметището;
- Г. като има предвид, че приблизително 60% от всички произведени в Бангладеш облекла се внасят в ЕС; като има предвид, че Пактът за устойчиво развитие на Бангладеш (2013 г.) има за цел да насърчава непрекъснатото подобряване на трудовите права и безопасността във фабриките в сектора за готови облекла; като има предвид, че Пактът за устойчивост постигна осезаеми подобрения по отношение на засилването на безопасността на сградите и работното място, но същевременно се провали като ефективен инструмент за насърчаване на правата на работниците;
- Д. като има предвид, че ЕС играе ключова роля като производител, инвеститор, купувач/вносител, търговец на дребно и потребител във веригите за създаване на стойност в сектора на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките и следователно може да упражнява значителен натиск за справяне с отрицателните социални и екологични въздействия на сектора на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките;
- 1. приветства предложението за регламент за екопроектирането на устойчиви продукти и особено стратегията на ЕС за устойчиви и кръгови текстилни изделия като стъпка напред в справянето с предизвикателствата, свързани с производството на текстилни изделия и облекло, неустойчивите модели на потребление, отпадъците и т.нар. заблуждаващи твърдения за екологосъобразност; призовава Комисията да публикува законодателното

предложение относно обосноваването на твърденията за екологосъобразност и припомня, че твърденията за устойчивост в рамките на единния пазар на ЕС следва да бъдат ясни, уместни и обосновани; подчертава, че мерките, приети след представянето на стратегията на ЕС, следва да бъдат изцяло в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и околната среда, по-специално постигането на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и спирането и обръщането на процеса на загуба на биологично разнообразие; приветства по-нататъшните усилия на ЕС за изпълнение на ангажиментите му по целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) до 2030 г., по-специално ЦУР 12 (отговорно потребление и производство) и ЦУР 8 (достоеен труд и икономически растеж), същевременно вземайки предвид административната и финансовата тежест, която тези усилия поражда за предприятията; силно насърчава популяризирането на този подход в международен план, включително чрез засилване на сътрудничеството с развиващите се страни партньори, за да се ограничи отрицателното въздействие на световната текстилна промишленост върху изменението на климата и биологичното разнообразие, но също така и за да се подобрят трудовите и социалните условия в този конкретен пазарен сектор;

2. осъжда порочния кръг, създаден от последиците от изменението на климата, които принуждават селскостопанските работници да изоставят земята си, тъй като тя вече не е подходяща за селско стопанство, за да отидат в промишлените центрове, където са принудени да търсят базирана на експлоатация заетост в сектора за производство на облекло и в други отрасли; припомня, че тези работници мигранти са особено уязвими на експлоатация, тъй като не разполагат с мрежи за социална подкрепа и понеже като цяло липсва социална инфраструктура и правна защита; припомня, че нарастващият брой суши и наводнения също така застрашава производителите на памук в целия свят; припомня, че памукът е особено ярък пример за горепосочения порочен кръг, тъй като уврежда почвата поради прекомерното потребление на вода, като същевременно оказва вредно въздействие върху земеделските стопани и околната среда поради употребата на пестициди;
3. припомня принципа на съгласуваност на политиките за развитие (СПР), и по-специално член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който постановява, че „Съюзът взема предвид целите на сътрудничеството за развитие при изпълнението на политиките, които биха могли да засегнат развиващите се страни“; подчертава, че е важно да се минимизират възможните противоречия и да се създадат полезни взаимодействия с политиката на сътрудничество за развитие в полза на развиващите се страни, както и да се повиши ефективността на сътрудничеството за развитие; подчертава значението на СПР за създаването на възможност за интегриран подход за постигане на ЦУР;
4. подчертава, че производството на текстилни изделия и облекло често се извършва извън ЕС, а по-голямата част от търгуваните в ЕС текстилни изделия и облекло се внасят от развиващите се страни, което поражда рискове за околната среда, трудовите права и правата на човека, които трябва да бъдат идентифицирани и отстранени; призовава Комисията да гарантира еднакви условия на конкуренция за продуктите, които се произвеждат в рамките на Съюза, и за продуктите, които се изнасят или внасят, за да се насърчат екологосъобразните и справедливи вериги

за създаване на стойност отвъд границите и континентите; подчертава, че преминаването към устойчиво и кръгово производство на текстил и облекло изисква цялостен подход и инвестиции по цялата верига за създаване на стойност в текстилния сектор, за да се създадат възможности за местни кръгови икономически дейности с висока стойност; подчертава, че пазарната мощ на ЕС трябва да се използва, за да се насърчават устойчивите производствени практики в сектора на текстила и облеклото, включително чрез прилагането, мониторинга и оценката на Пакта за устойчивост като инструмент за насърчаване на правата на работниците; припомня необходимостта от насърчаване на кръговост и прилагане на подход, основан на жизнения цикъл, при който се отчита цялата верига за създаване на стойност, като същевременно се гарантира проследимост и се подкрепя производството на иновативни текстилни изделия, които са по-дълготрайни, могат да се използват многократно, да се поправят и рециклират и са енергийно ефективни; подкрепя мерките, насочени към справяне със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност и повишаване на осведомеността относно последиците от „бързата мода“ и поведението на потребителите за планетата;

5. подчертава, че веригите за създаване на стойност в сектора на текстила и облеклото често се характеризират със социални и екологични рискове, които засягат дружествата и заинтересованите страни по цялата верига за създаване на стойност, включително земеделските стопани, производителите и работниците; приветства предложението на Комисията за директива относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта като важна стъпка за решаване на специфични проблеми в текстилния сектор; подчертава, че отрицателните екологични и социални въздействия в държавите доставчици не могат да бъдат избегнати само чрез законодателство за дължимата грижа; призовава Комисията да предостави допълнителна подкрепа на държавите партньори, по-специално на местните участници; припомня, че предложението за директива относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта има за цел да насърчи устойчивото и отговорно корпоративно поведение в световните вериги за създаване на стойност като средство за защита на правата на човека и околната среда; посочва, че според Международната организация на труда (МОТ) настоящият дисбаланс на силите между купувачите на облекло и техните доставчици (проявяващ се в явления като промени в дизайна или в сроковете за изпълнение на поръчките в последния момент, едностранни промени в договорите, неприемливи покупателни практики и отмяна на поръчки в последния момент) води до свръхпроизводство, разхищава природните ресурси и експлоатира работниците в сектора, като по този начин увеличава риска от нарушения на трудовите права и правата на човека; подчертава необходимостта да се води борба с нелоялните търговски практики в сектора на текстила и облеклото чрез регулаторен подход, включително посредством забраната на нелоялните търговски практики за дружествата, работещи на единния пазар на ЕС, чрез преразглеждане на действащото законодателство;
6. припомня, че местните занаяти често стават обект на присвояване, което е свързано със структурен расизъм, и често се използват за производството на облекло за масово потребление; припомня, че традиционните занаяти и занаятчиите стават жертва, тъй като местните общности са принудени да заемат

нископлатени работни места в сектора за производство на облекло¹;

7. посочва, че текстилни изделия и облекло от Европа често се изнасят в развиващите се страни с цел изхвърляне; подчертава, че тази вредна практика измества към развиващите се страни екологичните проблеми, произтичащи от изхвърлянето на текстилни изделия и облекло, което се дължи на свръхпроизводството и свръхпотреблението; препоръчва да се установи подходяща кръговост, за да се избегнат тези видове вредни практики; препоръчва освен това да се увеличи капацитетът за поправка и повторна употреба на текстилни изделия и облекло в Европа; подчертава, че е необходимо също така да се подкрепят инвестициите в инфраструктура за рециклиране/поправка в развиващите се страни и да се повиши капацитетът им за рециклиране и поправка на облекла; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да преразгледат из основи линейния характер на текстилната промишленост, така че да се намали потреблението на ресурси като водата и да се намалят замърсяването и отпадъците, по-специално чрез подобряване на обработката в края на жизнения цикъл, за да се реши огромният проблем с тоновете пластмасови микрочастици, които се освобождават всяка година и които в крайна сметка замърсяват нашите води, морета, земя и въздух и причиняват вреди на нашите екосистеми; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки също така да използват неопасни вещества, да създават достойни работни места в секторите на поправката, рециклирането и сервизното обслужване и да работят за ефективното намаляване на свръхпроизводството, особено с оглед на спазването на екологичните и трудовите стандарти в трети държави; призовава ЕС да създаде ефективен механизъм за контрол на износа на употребявани текстилни изделия, за да се предотвратят незаконните превози до трети държави, и да установи критерии на ЕС за етикетиране на потоците от отпадъци като стоки втора употреба, за да се избегне заобикалянето на контрола;
8. припомня, че разделното събиране на текстилни изделия ще бъде задължително в ЕС от 1 януари 2025 г.; подчертава, че при преразглеждането на Рамковата директива за отпадъците, планирано за 2024 г., следва да се разгледат конкретни отделни цели за предотвратяване на текстилните отпадъци, повторна употреба на текстилните изделия, подготовка за повторна употреба и рециклиране; подчертава, че е изключително важно да се популяризира решително секторът за многократна употреба, за да се осигури финансово достъпно и устойчиво облекло за потребителите, което от своя страна е основен фактор в борбата с „бързата мода“;
9. подчертава необходимостта да се засили търсенето на иновативни решения (като например машини, оборудване и цифрови платформи) за сортирането, повторната употреба и управлението на събраните текстилни отпадъци до етапа на рециклиране;
10. подчертава, че условията на труд в текстилната промишленост в развиващите се страни често не отговарят на стандартите и оказват пряко отрицателно въздействие върху жизнения стандарт на работниците, наред с други фактори,

¹ https://cleanclothes.org/file-repository/an-intersectional-approach-challenging-discrimination-in-the-garment-industry_lbl_dci-wpc-paper-final.pdf.

поради ниските заплати, лошите условия на труд, неадекватните стандарти за безопасност, нарушенията на правата на работниците, дългото работно време, ограниченията на свободата на сдружаване и колективно договаряне, вредните практики като използването на опасни химикали или други опасности за здравето, основаното на пола насилие и психологическия и физическия тормоз; припомня, че нарушенията на правата на човека, свързани с веригите за създаване на стойност в сектора на текстила и облеклото и възникващи в държавите производителки, често могат да бъдат приписани на слаби закони или на неприлагането на съществуващите закони; подчертава, че когато възникнат нарушения, работниците се сблъскват с множество пречки при достъпа до обезщетение за подобни вреди или получаването на такова обезщетение; припомня, че е важно ЦУР 5 относно равенството между половете да бъде постигната в сектора, тъй като приблизително 75% от служителите в сектора за производство на облекло са жени и са в още по-уязвимо положение от социална и икономическа гледна точка; припомня, че жените са особено тежко засегнати от бедността, икономическите кризи, насилието, екологичните бедствия и екстремните климатични явления; осъжда разликата в заплащането на жените и мъжете и липсата на жени на висши ръководни длъжности в сектора на текстила и облеклото в световен мащаб; осъжда продължаващото използване на детския труд и труда на незаконните мигранти, принудителния труд и корупцията в сектора; подчертава в тази връзка необходимостта ЕС да насърчи ратифицирането на всички конвенции на МОТ, които са от значение за текстилната промишленост в държавите партньори; отново заявява отговорността на ЕС за създаване на партньорства с местни участници, които насърчават правата на човека, демократичните процеси, доброто управление, равенството между половете и устойчивостта в текстилния сектор;

11. припомня, че между 2000 г. и 2015 г. световното производство на текстилни изделия почти се е удвоило, като по-малко от 1% от всички текстилни изделия в света се рециклират в нови продукти; посочва, че приблизително две трети от оборота на текстилни изделия и облекло в държавите членки са от внос и че вносите от развиващите се страни като Бангладеш, Индия, Пакистан и Камбоджа представлява значителен дял от този оборот; отбелязва, че по-голямата част от въздействието върху околната среда от потреблението на текстилни изделия в ЕС се осъществява извън ЕС, като например 90% от земеползването, почти 90% от потреблението на вода, 80% от потреблението на суровини и близо 75% от емисиите на парникови газове; призовава за по-надеждна информация и за оповестяване на въздействието на сектора на текстила и облеклото върху околната среда и особено върху биологичното разнообразие; припомня, че тъй като понастоящем световната текстилна и шивашка промишленост генерира 92 милиона тона отпадъци годишно, развиващите се страни срещат повече трудности при поддържането на адекватни социални и екологични стандарти в производството на текстил и облекло;
12. приветства въвеждането на цифров продуктов паспорт (ЦПП) за текстилните изделия; подчертава, че ЦПП следва да съдържа информация за това как се спазват стандартите в областта на околната среда, трудовите права и правата на човека по цялата верига на доставки;

13. подчертава, че преходът към по-устойчив и кръгов текстилен сектор предлага възможност за подобряване на условията на труд и заплащането на работниците; призовава Комисията и държавите членки да осигурят възможността за секторно обучение и образование в областта на устойчивите текстилни изделия, за да се запазят съществуващите работни места, да се подобри удовлетвореността на работниците и да се гарантира наличието на квалифицирана работна ръка в рамките на ЕС и извън него;
14. поради това силно насърчава Комисията да допълни стратегията със съответното регионално и национално програмиране за развиващите се страни в рамките на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа и инициативите „Екип Европа“, които следва видимо да популяризират и оповестяват устойчиви проекти, които насърчават реформите в управлението и по-доброто прилагане на законодателството, по-специално трудовото законодателство, както и устойчиви проекти, които спомагат за изграждането на инфраструктура за производство и дистрибуция на текстилни изделия и облекло, която защитава околната среда, както и социалните и трудовите права, включително чрез подкрепата и насърчаването на малките и средните предприятия и социалните предприятия;
15. припомня, че търговските политики могат да играят решаваща роля, като допринасят за устойчивите вериги за създаване на стойност в сектора на текстила, облеклото, кожените изделия и обувките, по-специално чрез ефективното прилагане на главите за търговията и устойчивото развитие в търговските споразумения на ЕС, включително чрез механизми за подаване на жалби за докладване на неспазването на многостранните трудови и екологични споразумения, както и чрез систематично използване на предварителни и последващи оценки на въздействието върху устойчивостта на търговията и засилено участие на заинтересованите страни; освен това настоятелно призовава ЕС ефективно да прилага и наблюдава, по публично прозрачен и приобщаващ начин, социалните и екологичните условия, свързани с Общата схема от преференции (ОСП, ОСП+ и „Всичко освен оръжие“);
16. насърчава митническите и пазарните органи на държавите членки, координирани и подкрепяни от Комисията, да подобрят и засилят наблюдението на вноса и износа на текстилни изделия и облекло, за да се предотврати навлизането на единния пазар на стоки, произведени в развиващите се страни в нарушение на трудовите, социалните и екологичните стандарти, както и да се предотврати износьт за развиващите се страни на текстилни изделия и облекло, които са етикетирани като продукти втора употреба, но всъщност представляват отпадъци;
17. припомня, че е необходимо да се подобрят отчетността и прозрачността на марките в сектора на текстила и облеклото, за да се гарантира правото на информация за потребителите;
18. призовава ЕС да засили политическия диалог с държавите производителки, включително по въпроса за свиването на политическото пространство, с което гражданското общество и профсъюзите разполагат, за да се застъпват за достойните условия на труд във фабриките в сектора на текстила, облеклото,

кожените изделия и обувките;

19. припомня, че всяка година се изсичат над 200 милиона дървета за целите на преработката им в целулозни тъкани като вискоза и вискозна коприна и че до 30% от използваните в модната индустрия вискоза и вискозна коприна се произвеждат от застрашени и вековни гори, които някога са били дом за местни растения и животни²; припомня освен това, че в Бразилия разчистването на земята за отглеждане на едър рогат добитък, който впоследствие се коли за целите на хранителния и модния сектор, е причина за 80% от обезлесяването на Амазония³; подчертава, че новият регламент на ЕС относно продуктите, които не водят до обезлесяване, ще включва и кожата.

² <https://www.sustainably-chic.com/blog/how-the-fashion-industry-contributes-to-deforestation>.

³ <https://www.collectivefashionjustice.org/articles/leather-lobbying-and-deforestation>.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	1.3.2023
Резултат от окончателното гласуване	+ : 19 - : 1 0 : 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Barry Andrews, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Elisabetta De Blasis, György Hölvényi, Beata Kempa, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Michèle Rivasi, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Bernhard Zimniok
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Marlene Mortler, Maria Noichl, Carlos Zorrinho
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Alexander Bernhuber, Katrin Langensiepen, Aušra Maldeikienė

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

19	+
ID	Dominique Bilde, Elisabetta De Blasis
PPE	Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, György Hölvényi, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Eleni Stavrou, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Udo Bullmann, Karsten Lucke, Maria Noichl, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

1	-
ID	Bernhard Zimniok

1	0
ECR	Beata Kempa

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“